

04 Februarie 2010, nr. 450

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal – art.238; Codul de executare – art.101; ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 36.2010 din 12 Ianuarie 2010)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal – art.238; Codul de executare – art.101; ș.a.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** conform notei informative, este îmbunătățirea activității băncilor comerciale, în principal la supravegherea efectivă a evenimentelor care creează riscul de nerambursare și anume acel risc, când debitorul este în stare să nu dorească sau să fie în imposibilitate de a-și îndeplini obligațiile contractuale parțial sau total.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Suficiența argumentării.** Argumentarea pusă la dispoziție de autori este insuficientă, lipsesc date statistice care ar prezenta starea de lucru în domeniu și condițiile care au impus elaborarea proiectului de lege.

De asemenea nu au fost efectuate sau nu au fost reflectate în nota informativă o serie de proceduri prealabile, indispensabile elaborării proiectelor de legi:

- în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 780/2001, o condiție necesară elaborării proiectului de lege este efectuarea unei investigații științifice și unui studiu comparat;
- nu sunt trimiteri la experiența și reglementările în domeniu ale altor țări.

De asemenea în nota informativă nu este prezentată analiza impactului de reglementare, așa cum o prevede Legea nr.235/2006 și Hotărârea Guvernului nr.1230/2006, precum și care vor fi consecințele instituirii răspunderii întreprinderilor avînd drept bază prejudiciul micșorat pînă la 500 de unități convenționale.

6. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

În nota informativă lipsesc referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare, nu este estimat nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările comunitare.

7. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Realizarea noilor reglementări nu necesită cheltuieli publice, însă poate pune agenții economici în situații dificile în cazul în care aceștia au contractat credite de la instituțiile financiare, fapt care poate afecta activitatea economică a întreprinderilor.

Evaluarea de fond a coruptibilității

8. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii pentru instituțiile financiare, care, în loc să coopereze cu agenții economici pentru restituirea creditelor, transferă iresponsabilitatea lor pe seama legii penale, care va trebui să le acopere carențele profesionale și activitatea ineficientă.

9. Prejudiciile aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia rezultă prejudicierea intereselor întreprinderilor prin criminalizarea unor acțiuni care pînă în prezent nu constituiau infracțiuni.

10. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu corespund principiului unității materiei și contravin prevederilor corespondente ale Codului penal care stabilește proporțiile daunelor.

11. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

12. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

Concluzii

Considerăm că proiectul de lege nu poate fi examinat de către Parlament, fără a avea o analiză amplă a situației și un raport statistic privind starea de lucruri la acest capitol, pentru care se solicită criminalizarea faptelor expuse în proiect.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției